

דף כג.

עין משפט א.

או"ח סימן קד סעיף ה

ה. בכל מקום שפוסק אם שהה כדי לגמור כולה חוזר לראש^ז, ואם לאו חוזר לתחלת הברכה^ק שפסק בה, ואם פסק בג' ראשונות חוזר לראש ובאחרונות חוזר לרצה.

עין משפט ב.ד.

או"ח סימן צב סעיף א

א. היה צריך לנקביו אל יתפלל^ר, ואם התפלל תפלתו תועבה וצריך לחזור ולהתפלל^ש.

והוא שלא יכול להעמיד עצמו שיעור מהלך פרסה^ח שהוא ד' מילין, אבל אם יכול להעמיד עצמו שיעור זה יצא בדיעבד. אבל לכתחלה לא יתפלל עד שיבדוק עצמו יפה^א.

הגה: וכל הנצרך לנקביו אסור אפי' בדברי תורה^ב כל זמן שגופו משוקץ.

ז. מרדכי בפ"ב דשבועות בשם ר"ת וכתב שאפשר הטעם משום גזירת מרחצאות ע"ש. ובבן איש חי פ' שמיני סעיף י"ח כתב דלכתחילה אפשר להטיל מים חמים וכתב דהשו"ע עצמו חזר בו וכעדונו של ר' אליעזר בן אורחא המובא בשו"ת נבחר מכסף. בס"י י"ז ע"ש ועיין בספר טהרת הבית חלק ג' של מרן הראשון לציון שליט"א [שראה אור עתה] בעמוד רכ"ה שהעלה כן אחרי אריכות גדולה.

ק. הגהות מרדכי דהלכות נדה בשם ראבי"ה וריב"א וכך נהגו.

ר. שלא יאמרו המרחץ מטהרה כמו הטבילה ויבואו לטהר במרחץ לחוד. ש"ך ס"ק קנ"א. ש. עיין בכה"ח אות כ"ח ג' מחלוקות בדבר ודעת הרמב"ם וכך דעת מר"ן השו"ע דבק"ש בכל ענין אם שהה כדי לגמור כולה אינו חוזר לראש, ובתפלה בכל ענין אם שהה לגמור את כולה חוזר לראש. ולדינא אפי' בתפילה רק אם פסק בדיבור חוזר לראש אבל בשתיקה חוזר למקום שפסק. ואם עבר וגמרה ממקום שפסק אף שמן הדין היה צריך לחזור לראש אינו חוזר בכה"ג, כה"ח אות כ"ט.

ת. וואם חזר רק לאותו מקום שפסק באמצע הברכה והשלים אותה הברכה יצא ואינו רשאי לחזור דיש לסמוך על דעת הרשב"א, כה"ח אות ל'.

א. וואם נשמר שלא יתפלל עד אשר יפנה תחילה גם זה בכלל הכון לקראת וכו', שע"ז מתנאה לעמוד לפניו יתברך בגוף נקי שהוא ג"כ מלבוש הנשמה ומקבל שכר על אשר נזהר שלא לעמוד לפניו יתברך בתפלה בגוף מלא צואה וטינופת. כה"ח אות א'.

ב. וכן פסק הפר"ח וכן דעת כל הפוסקים ודוקא תפלת י"ח אבל שאר הברכות יצא בדיעבד, כה"ח אות ג'. ודוקא לגדולים לא יצא וצריך לחזור ולהתפלל אבל לקטנים

א"ח סימן צב סעיף ג

ג. קודם תפלה צריך להסיר כיחו וניעו^א וכל דבר המטרידו.

א"ח סימן מג סעיף ה

עין משפט ה ו.

ה. אם רוצה להכנס לבית כסא קבוע לעשות צרכיו חולצין בריחוק ד' אמות, וגוללן ברצועות שלהם ואוחזין בימינו ובבגדו כנגד לבו.

הגה: וי"א אפי' בלא צרכיו וטוב להחמיר.

א"ח סימן מג סעיף א

עין משפט ז.

א. אסור להכנס לבית הכסא קבוע ותפילין בראשו ד' אפי' רק לעשות קטנים שמא יעשה בהם צרכיו. ואם אוחזין בידו מותר לעשות בהם קטנים גם בבית כסא קבוע.

הגה: ודוקא בעושה קטנים מיושב דאין חשש לניצוצות אבל מעומד אסור.

ב. בבית הכסא עראי מותר לעשות קטנים ותפילין בראשו אבל באוחזין בידו אסור מעומד, ואפי' תופס אותם בבגדו משום שצריך לשפשף בידו הניצוצות, אלא חולצין בריחוק ד' אמות ונותנם לחבירו.

ומדברי הרמב"ם נראה דאסור לעשות בהם קטנים גם בבית כסא עראי^ה ויש לחוש לדבריו.

א"צ לחזור ולהתפלל, מ"א ס"ק א', הגם שנראה מדעת מר"ן שאין לחלק להלכה א"צ לחזור בקטנים, כדעת המ"א, כה"ח אות ד'.

ג. היינו בהליכה ולא בישיבה דבהליכה קשה יותר להעמיד עצמו, ושיעור פרסה שעה וחומש.

ד. ואפי' יעבור זמן תפלה אסור להתפלל עד שיפנה ואפי' יכול לעמוד עד פרסה, ב"ח, אבל המ"א בס"ק א' כתב דבזה אפשר לסמוך על הרי"ף שמתיר לכתחלה ביכול לעמוד עד הילוך פרסה, כה"ח אות ו'.

וגם אם כשיפנה יפסיד התפלה בציבור, כתב החיד"א דאם יכול לעמוד עד פרסה מותר להתפלל בציבור קודם שיפנה. שם.

ה. וכ"ש ק"ש וברכותיה, שם אות ו'. והיינו באינו יכול להעמיד עצמו שיעור פרסה. שם.

עין משפט ז' ט י.

או"ח סימן מג סעיף ה

עין לעיל עין משפט ה ו

עין משפט כ ל.

או"ח סימן מג סעיף ו

ו. היה לבוש בתפילין והוצרך לבית הכסא בלילה או סמוך לחשיכה שאין שהות להניחם עוד אחר שיצא לא יכנס בהם גלולין בבגדו^י ואפילו להשתין מים בבית הכסא קבוע אלא כיצד יעשה חולצין ומניחין בכלי אם היה בו טפח^ז או בכלי שאינו כליין אף על פי שאין בו טפח ואוחז הכלי בידו^ח ונכנס:

דף כג:

עין משפט א.

או"ח סימן צו סעיף א

א. כשהוא מתפלל לא יאחוז בידו תפילין^ט ולא ספר מכתבי הקודש ולא קערה מלאה ולא סכין ומעות וככר משום שלבו עליהם שלא יפלו ויטרד מכוונתו.

א. ב. לולב בזמנו מותר לאחוז אותו בידו כיון שהאחיזה היא מצוה ואינו נטרד בשבילו.

עין משפט ב.

או"ח סימן מג סעיף א

עין לעיל עין משפט א

ו. ר"ל מה שהותר בסעיף הקודם לאוחזן בימינו דוקא כשיש לו שהות להניחם עוד אח"כ לא הטריחוהו להניחם בכלי משא"כ באין שהות: מ"ב סימן מג אות כא.
ז. אבל כשאין בו טפח בטל לגבי התפילין כיון שהוא כליין ואסור להכניסם לבה"כ: מ"ב שם אות כב.

ח. שלא יטלו אותם עוברי דרכים [גמרא עי"ש]: מ"ב שם אות כג

ט. ברכות כ"ב, הגם שדעת מר"ן כרש"י דבדבר אחר מותר מ"מ ראוי להחמיר כדעת רבינו יונה והט"ז ואין לאחוז שום דבר בידו ולא דוקא הדברים המוזכרים במר"ן השו"ע, חוץ מלולב משום חיבוב מצוה וסידור לצורך תפילה. כה"ח אות א'.

עין משפט ג.

אור"ח סימן מר סעיף א

א. כל זמן שהתפילין בראשו או בזרועו אסור לישן בהם אפי' שינת עראי, אם הניח עליהם סודר ואין אשתו עמו יושן בהם שינת עראי^י וכיצד הוא עושה מניח ראשו בין ברכיו^ב והוא יושב וישן. היו התפילין בידו מותר לישון בהם אפי' שינת קבע, ואם אוחזם בידו ואינם בידו אסור לישון אפי' עראי^ל.
הגה: ודוקא שאוחז אותם בלא נרתיק אבל בנרתיק מותר.

עין משפט ד.

אור"ח סימן צו סעיף א

עיי' לעיל עין משפט א

עין משפט ה.

אור"ח סימן ג סעיף ד

ה. ג. לא יגלה עצמו כי אם טפח לאחריו ומלפניו טפחיים^מ, ואשה טפח מאחריה ומלפניה ולא כלום.

עין משפט ז - זז.

אור"ח סימן מ סעיף ח

ה. ו. הנכנס לסעודת קבע חולצין^ב ומניחין על השלחן עד זמן ברכת המזון ומניחין, אבל לאכילת עראי א"צ לחולצין^ס.

י. ולא חשיב היסח הדעת אלא ביושב בשחוק וקלות ראש, טור וב"י, מ"א ס"ק ב', והאר"י ז"ל החמיר מאוד בהיסח הדעת אפי' בזמן התפלה וע"כ אין לישון בהם אפי' עראי, ושינת עראי אין לה שיעור ויש אומרים הילוך ק' אמה והוא חלק מס"ז משעה דהיינו פחות מדקה, וי"א חלק חמשים משעה, כה"ח אות ד'.
כ. וגם פריסת סודר, דשני הדברים צריך.
ל. גזירה שמא יפלו מידו, מ"א ס"ק ד'.
מ. ויגלה עצמו אחר שישב, מ"מ אם יש הכרח לגלות יותר משום שהמקום מטונף וכדי שלא יתלכלכו בגדיו מותר גם ביותר מזה. ובזה"ז שרוב בתי הכסאות יש להם מחיצות ודלת סגורה אין מקפידין בזה, כה"ח אות י"ג.
נ. והטעם כתב רש"י בברכות כ"ג שמא ישתכר בסעודה ויתגנה בתפילין שלו.
ס. דאין שכרות שכיח באכילת עראי לבוש ופ"ע אות ט"ז. וה"ה שתיית עראי, אבל שתיה יותר מכביצה אסור והיינו בדברים המשכרים, מ"א בסי' רל"ב ס"ק י"ז, כה"ח אות ל"ה.
ו. והגם שלאכילת עראי א"צ לחולצין מ"מ צריך ליזהר מאוד שלא יסיח דעתו מהם כמ"ש

עין משפט ט.

או"ח סימן מב סעיף ג

ג. ד. סודר או כיס שזימן אותו ^ע לצור בו תפילין לעולם וצר בו התפילין אפי' פעם אחת ^פ, אסור לצור בו מטבעות כסף.

הגה: ואם התנה עליו מתחלה בכל ענין מותר.

הגה: קלף המעובד לשם תפילין ^צ אסור לכתוב עליו דברי חול דהזמנה בכה"ג לגוף הקדושה ^ק מילתא היא.

ג. ה. הזמין הכיס ולא צר בו או שצר בו ^ר בלא שזימן אותו לכך מותר לצור בו מטבעות ^ש.

עין משפט י.

או"ח סימן מ סעיף ג

ג. ג. אפי' להניחם כלי בתוך כלי ולהניחם תחת מרגלותיו אסור ^ת. וכן תחת מראשותיו כנגד ראשו אסור אפי' בכלי תוך כלי, אבל שלא כנגד ראשו ואין אשתו עמו מותר בכלי אחד ^א, ובאשתו עמו ורוצה לשמש צריך כלי בתוך כלי.

בסי' כ"ח סעיף א'.

^ע. ואפי' שלא עשה בו מעשה ושום תיקון, מ"א ס"ק ה'. אלא הזמין אותו או בדיבור או במחשבה, כה"ח אות י"ב.

^פ. אפי' לפי שעה ואפי' צר בו בסתם.

^צ. וואם עיבד עור לשם רצועות של תפילין מותר להשתמש במותר לדבר חול אפי' שלא התנה וכ"ש אם התנה.

^ק. והיינו בקדושה כגון תפילין אבל לתשמיש מצוה כגון לציצית או לולב או שופר ונר חנוכה, אפי' עשאן לכך לא נאסרו ומותר להשתמש בהם לתשמיש של חול, כה"ח אות כ"ג, ומ"א בסי' כ"א ס"ק ו'.

וואם לא מקרי דבר קדושה, ב"ח ודלא כט"ז, ולפ"ז אסור לכתוב גט על קלף שמעובד לס"ת אלא א"כ התנה, ב"ח, כה"ח אות כ"ד.

וואם התחיל לכתוב על קלף או על נייר אסור לכתוב עליו אח"כ דברי חול, כה"ח אות כ"ה ממ"א.

^ר. לפי שעה, מ"א ס"ק ז'.

^ש. והיינו בנטל משם התפילין אבל בעוד התפילין שם אסור, כה"ח אות כ"ח, מנמוקי יוסף סוף פ' נגמר הדין.

^ת. משום שנוהג בהם מנהג בזיון, ב"י.

^א. כ"כ הט"ז בס"ק ג', ודלא כהב"ח.